

สรุปบทเรียน : หลักสูตร ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

(Understanding and Using Digital Technology)

ผ่านระบบออนไลน์ (TDGA E-learning)

ระหว่างวันที่ : ตุลาคม ๒๕๖๘ - มีนาคม ๒๕๖๙

โดย นางสาวสุปราณี ตันจางน ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

(Understanding and Using Digital Technology)

๑. ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital Literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

๒. จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จริยธรรมในการใช้งานคอมพิวเตอร์และสารสนเทศประกอบด้วย ๔ ประเด็น ในลักษณะตัวอย่างว่า PAPA ดังนี้

๑) ความเป็นส่วนตัว (Privacy) การควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น เมื่อมีผู้คุกคาม เช่น เข้ามาอ่าน e-mail ติดตามผู้ใช้เพื่อทำการส่ง e-mail ขยายสินค้า ทำให้เกิดอีเมลขยะ (junk mail) ที่ผู้รับไม่ต้องการ เรียกว่า สแปม ซึ่งถือว่าเป็นการละเมิดความเป็นส่วนตัว

๒) ความถูกต้อง (Accuracy) ความถูกต้องของข้อมูล มีผู้รับผิดชอบ ข้อมูลมีความทันสมัยอยู่เสมอ

๓) ความเป็นเจ้าของ (Property) กรรมสิทธิ์ในการถือครอง โดยทรัพย์สินแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ทรัพย์สินที่จับต้องได้และทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้

๔) การเข้าถึงข้อมูล (Data accessibility) เพื่อการป้องกันการเข้าไปดำเนินการกับข้อมูลของผู้ใช้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องและเป็นการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

๓. การเข้าถึงสื่อดิจิทัล

สื่อดิจิทัล หมายถึง สื่อที่นำเอาข้อความ กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียง มาจัดรูปแบบ โดยอาศัย เทคโนโลยี และการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลา สื่อดิจิทัลสามารถแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ ภาพดิจิทัล เสียงดิจิทัล วิดีโอดิจิทัล ทีวีดิจิทัล และอินเทอร์เน็ตดิจิทัล

ประโยชน์ของ Internet

๑) ใช้ในการสื่อสาร เช่น e-mail, chat, telephone

๒) ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น ส่งไฟล์ต่าง webboard

๓) เป็นเครื่องมือทางธุรกิจ เช่น เว็บไซต์บริษัท ระบบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

๔) สืบค้นข้อมูล เช่น google, bing, aol, yahoo

๕) เพิ่มความบันเทิง เช่น youtube, sanook

การค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตเสิร์ชเอนจิน (Search Engine) ซึ่งจะต้องกรอกคีย์เวิร์ด (Keyword) ข้อมูลที่ต้องการค้นหา ระบบจะแสดงผลลัพธ์ของคำที่เราค้นหา เสิร์ชเอนจินที่นิยมใช้กัน ได้แก่ <http://www.google.com> เป็นต้น

๔. ความปลอดภัยยุคดิจิทัล

รอยเท้าดิจิทัล หรือ Digital Footprint คือสิ่งต่าง ๆ ที่เราเขียนหรือลงไว้ใน Social Media เช่น Facebook, Twitter, Instagram เป็นต้น

อันตรายของการทิ้ง Digital Footprint

- เมื่อเราโพสต์ข้อมูลส่วนตัวลงไปในสื่อสังคมออนไลน์ จะมีโอกาสโดนทศสอบค้นหาชื่อของเรา

- ข้อมูลมีโอกาสโดนทำสำเนาไปนับไม่ถ้วน
- ข้อมูลส่วนตัวอยู่ในมือผู้ไม่หวังดี
- เสียภาพพจน์ และภาพลักษณ์ โดยไม่อาจแก้ไขได้

การป้องกันในการเข้าถึงข้อมูลรอยเท้าดิจิทัล หรือ Digital Footprint ด้วยวิธีการตั้งรหัสผ่าน ควรเปลี่ยนแปลงรหัสผ่านบ่อย ๆ คาดเดาได้ยากสำหรับบุคคลอื่นแต่่ง่ายสำหรับเรา ไม่ควรใช้ข้อมูลวัน เดือน ปี เกิด เบอร์โทรศัพท์ หรือเป็นคำง่าย ๆ อยู่ในพจนานุกรม

การพิสูจน์ตัวตน การเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์มีวิธีการป้องกันเข้าถึงพื้นที่ส่วนตัวของเรา การพิสูจน์ตัวตน ๓ หลักการ ดังนี้

- การใช้สิ่งที่เรารู้คือ ผ่านพาสเวิร์ด หรือรหัสผ่าน แต่เป็นสิ่งที่ผู้อื่นไม่รู้
- สิ่งที่เรามีแต่ผู้อื่นไม่มี เช่น การเข้าถึงโดยใช้การ์ด
- สิ่งที่เราเป็นแต่ผู้อื่นไม่เป็น เช่น ลายนิ้วมือ ลายม่านตา

การกำหนดสิทธิ์ (Authorization) สื่อสังคมออนไลน์สามารถกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงได้ เช่น Facebook สามารถที่จะตั้งให้ใคร เฉพาะกลุ่ม หรือเฉพาะตัวเราที่จะดูข้อมูลที่เราโพสต์ได้ การกำหนดสิทธิ์แบบนี้จะช่วยลดความเสี่ยงจากบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงข้อมูลความลับของเราได้

การเข้ารหัสข้อมูล

๑) WPA๒ คือ เทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยที่ปกป้องเครือข่าย Wi-Fi โดยการเข้ารหัส การจราจรบนเครือข่าย ทำให้ผู้ใช้ที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงเครือข่ายได้ยากขึ้น

๒) ความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของมือถือ วิธีการป้องกันภัยคุกคามจากโทรศัพท์มือถือ

- ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสบนมือถือ
- ติดตั้งเฉพาะโปรแกรมที่น่าเชื่อถือ
- ปิดการใช้งาน WiFi และ Bluetooth เมื่อไม่ใช้งาน

๓) พฤติกรรมเสี่ยงเมื่อใช้อุปกรณ์ในที่สาธารณะ

- เชื่อมกับ WiFi สาธารณะที่ไม่ได้เข้ารหัส อาจเป็น WiFi ปลอมแปลงขโมยข้อมูล
- ไม่ระมัดระวังว่ามีผู้อื่นแอบฟังบทสนทนาอยู่หรือแอบดูหน้าจอ
- ไม่ระวังรอบตัว

๕. การสื่อสารยุคดิจิทัล

- ๑) ข้อเท็จจริง (Fact) นั้นต้องสามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้
- ๒) ข้อคิดเห็น (Opinion) นั้นไม่สามารถสนับสนุนยืนยันได้

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ สุปราณี ตันงาน

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
การประยุกต์ใช้ความรู้ปัญญาประดิษฐ์
ในการพัฒนาหุ่นยนต์สนทนา (Chatbot) เพื่อการบริการภาครัฐ

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:00 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2569

A. L.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ สุปราณี ตันงาน

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
(Understanding and Using Digital Technology)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 2:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2569

A. H.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

